

ПРАВИЛНИК*
О ОДРЕЂИВАЊУ ПОСЛОВА КОЈИ СЕ СМАТРАЈУ СТАРИМ И УМЕТНИЧКИМ
ЗАНАТИМА, ОДНОСНО ПОСЛОВИМА ДОМАЋЕ РАДИНОСТИ, НАЧИНУ
СЕРТИФИКОВАЊА ИСТИХ И ВОЂЕЊУ ПОСЕБНЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ ИЗДАТИХ
СЕРТИФИКАТА
(“Сл. гласник РС”, бр. 56/2012)

*Правилник се примењује од 13.06.2012. године

I. УВОДНА ОДРЕДБА

Члан 1.

Овим правилником ближе се одређују послови који се сматрају старим и уметничким занатима, односно пословима домаће радиности, начин сертифициовања истих и вођење посебне евиденције издатих сертификата.

II. СТАРИ ЗАНАТИ

Члан 2.

Старим занатима у смислу овог правилника сматрају се послови израде и дораде предмета на начин, под условима и од материјала којима се чува и одржава израз традиционалног народног стваралаштва.

Старим занатима из става 1. овог члана, сматрају се:

- 1) лончарски (грнчарски), црепуљарски;
- 2) казанџијски (котларски);
- 3) коларски;
- 4) бачварски, пинтерски и качарски;
- 5) ткачки (ткање на ручном разбоју ћилима, тепиха, крпара, платна, свиле и др.);
- 6) терзијско-абацијски;
- 7) израда народних ношњи;
- 8) јорганџијски;
- 9) оштрачки (брусачки);
- 10) ковачко-поткивачки;
- 11) израда звона свих врста (звоноливачки) и прапорака;
- 12) опанчарски;
- 13) кожарски (табачки);
- 14) кожухарски (ћурчијски);
- 15) крзнарски;
- 16) сарачко-седларски (ручни дуборез у кожи, пресовање у кожи и сл.);
- 17) дрводељски;
- 18) кломпарски и израда нанула;
- 19) ручна израда уникатне обуће из обућарског заната;
- 20) сајџијски (поправка, одржавање и ручна израда делова за сатове и часовнике);
- 21) асурџијски;
- 22) папуџијски;
- 23) мутавџијски;
- 24) вуновлачарски (дрндарски);
- 25) ужарски;
- 26) каменорезачки (клесарски) и ручна обрада и израда предмета од природног и вештачког камена;
- 27) корпарско-плетарски и израда предмета од лике, рогоза, комушине, рафије, сламе, трске, сите и сл.;

28) воскарско-лицидерски;

29) гајтанцијски;

30) стаклодувачки;

31) бојацијски;

32) сапунцијски;

33) власуљарски;

34) ситарски и решетарски.

Старим занатима сматрају се и:

1) печење креча, ћумура и прављење катрана;

2) израда фењера (ферала);

3) израда гребена за гребане вуне и кучине;

4) израда гребена и брда за ткање;

5) поправка, калаисање, емајлирање и цинковање посуда;

6) израда каљева за пећи и ватросталне опеке;

7) израда и рестаурација народних музичких инструмената на традиционалан начин (гусле, фруле, двојнице, гајде, окарине, виолине и сл.);

8) ваљање (ступање) сукна и пустовање вуне;

9) производња свиле на традиционалан начин;

10) израда четки, метли и других сличних производа (од длаке, сирка, прућа, жилица и сл.);

11) копање бунара;

12) израда млинских каменова и брусева;

13) препарирање и пуњење птица и животиња;

14) пречишћавање перја;

15) ручно испирање злата на традиционалан начин;

16) ручно плетење рибарских мрежа;

17) оџачарски;

18) превоз фијакером (фијакериста);

19) ручна израда чамаца од дрвета, на традиционалан начин;

20) калдрмцијски.

Члан 3.

Старим занатима у смислу овог правилника сматрају се и занати којима се припрема и производи храна, на традиционалан начин.

Старим занатима из става 1. овог члана, сматрају се:

1) бомбонцијски;

2) содацијски;

3) бозацијски;

4) млевање житарица преко воденица - поточара;

5) припрема биљних производа на традиционалан начин;

6) припрема хлеба под сачем и у црепуљи;

7) медичарски;

8) цреварски;

9) припрема појединих производа од меса на традиционалан начин;

10) припрема појединих производа од млека на традиционалан начин.

Члан 4.

Старим занатима у смислу овог правилника сматрају се и грађевински занати чији су производи у целини (или већим делом) грађевински објекти. Овим занатима

одржавају се и/или обнављају споменици традиционалне културе који су под посебном заштитом државе.

Старим занатима из става 1. овог члана, сматрају се:

- 1) градња и/или реконструкција у техници сухозида;
- 2) градња и/или реконструкција у техници набоја, набијача;
- 3) градња и/или реконструкција техником бондрука;
- 4) израда шиндре (за покривање кућа, привредних зграда и црква брвнара);
- 5) производња ћерпича и зидање ћерпичем.

III. УМЕТНИЧКИ ЗАНАТИ

Члан 5.

Уметничким занатима у смислу овог правилника сматрају се послови обликовања племенитих материјала, камена, метала, дрвета, текстила, стакла и других материјала, при чијој изради долази до изражаја лични укус и вештина произвођача по његовој замисли или нацрту, односно по замисли или нацрту другог лица.

Уметничким занатима из става 1. овог члана, сматрају се:

- 1) израда таписерија и других уметничких ткања;
- 2) уметничка обрада дрвета, камена, стакла, глине, гипса и сличних материјала;
- 3) уметничка обрада племенитих метала (кујунџијско-филигрански; златарско-јувелирски и сл.);
- 4) обрада драгог и полудрагог камена (ломљење, сечење, брушење, полирање и др);
- 5) ручна израда уметничких гравура и печата;
- 6) калиграфско исписивање слова (калиграфија);
- 7) сатлери (фарбање и украшавање фијакера и кочија ручним писањем, цртањем грбова и сл.);
- 8) уметничка израда предмета од кованог гвожђа, бакра и других метала;
- 9) сликање на текстилу и текстилним влакнима;
- 10) уметнички вез;
- 11) уметничко штоповање;
- 12) израда у дрвету уметничких предмета, интарзија и дубореза;
- 13) израда и рестаурација стилског намештај и других сличних стилских производа од дрвета;
- 14) рестаурација старих и раритетних књига, слика и сл.;
- 15) уметнички књиговезачки занат (уметничка обрада повеза књига, албума и сл.);
- 16) израда и рестаурација уметничких фотографија;
- 17) конзервација, рестаурација и реконструкција покретних и непокретних културних добара;
- 18) препарација и конзервирање папира, текстила, коже, дрвета, керамике, стакла, камена, метала, зидних и штафелајних слика;
- 19) сликање на стаклу, керамици, дрвету, камену, јајима, тиквама и сличним предметима и материјалима;
- 20) израда собних и других светиљки и сенила;
- 21) ручна израда украсних и уметнички обликованих предмета од папира и картона;
- 22) уметничка израда, односно дорада сакралних и других украсних и употребних предмета и иконописа, позлаћивањем - ручним обликовањем и наношењем златних листића (позлатарство);

- 23) уметничка израда накита од метала (осим племенитих), клирита, стакла, штраса и сличног материјала;
- 24) уметничка израда витража;
- 25) модистеријски занат (ручна израда шешира и других врста капа са пратећим детаљима и ручна израда рукавица);
- 26) кројење и шивење сценских костима;
- 27) ручна израда лутки од различитих материјала за луткарска позоришта и сл. (луткарски занат);
- 28) ручна израда уметнички обликованих макета (брод, крст и сл.) у стакленим флашама и сличним амбалажама и других уметнички обликованих сувенира;
- 29) оружарски занат за израду копија нефункционалног оружја према постојећим музејским узорцима ватреног и хладног оружја, као и пратеће опреме за то "оружје".

IV. ДОМАЋА РАДИНОСТ

Члан 6.

Домаћом радиношћу у смислу овог правилника сматрају се послови израде и дораде предмета код којих преовлађује ручни рад и који имају естетско обележје изражено народном уметношћу.

Домаћом радиношћу из става 1. овог члана, сматрају се:

- 1) плетење;
- 2) кукичање - хеклање и нецовање (израда чипке, столњака, украсних детаља, одевних предмета и сл.);
- 3) вез разних текстилних производа;
- 4) премотавање и упредање (цвирновање) конца и вуне;
- 5) израда сувенира;
- 6) израда предмета са народним везом;
- 7) израда производа дрвне домаће галантерије (вретена, преслице, оклагије, дрвена корита, карлице, чиније и сл.);
- 8) ручна израда предмета од ситних отпадака од коже и текстила (пачворк), клирита и сличних материјала.

V. НАЧИН СЕРТИФИКОВАЊА

Члан 7.

Производи из чл. 2-6. овог правилника, поред декларација и ознака прописаних посебним прописима за ту врсту производа, могу бити посебно означени називом: "производ старог заната", "производ уметничког заната" или "производ домаће радиности", као и стилизованом ознаком отворене шаке.

Посебно означавање из става 1. овог члана врши се на основу претходно прибављеног сертификата министарства надлежног за послове привреде (у даљем тексту: Министарство).

Посебно означавање и изглед стилизоване ознаке отворене шаке из става 1. овог члана одређује носилац сертификата, по својој замисли, а у складу са врстом сертификованог производа.

Ако су предмети из члана 2. овог правилника истовремено и предмети опште употребе намењени за јавну потрошњу, ти предмети, пре стављања у промет, морају бити снабдевени и исправом произвођача да, на основу лабораторијских испитивања, одговарају прописима о здравственој исправности.

Ако је храна из члана 3. овог правилника намењена за јавну потрошњу, пре стављања у промет, та храна мора бити снабдевена и исправом произвођача да, на основу лабораторијских испитивања, одговара прописима о безбедности хране.

Произвођач може производе из става 1. овог члана, означити и својим знаком - знаком произвођача, чију садржину, облик и димензије сам одређује, у складу са прописима.

Члан 8.

Сертификовање из члана 7. став 2. овог правилника, врши се по захтеву предузетника, односно другог субјекта, који уз захтев прилаже доказ да је регистрован код надлежног органа, као и доказ о уплати прописане административне таксе.

Услов за сертификовање јесте да је предузетник, односно други субјект активан, као и да сертификовање тражи за делатност из чл. 2-6. овог правилника, која је регистрована као претежна у седишту субјекта или у простору ван седишта, односно у простору регистрованог огранка.

Члан 9.

Када се на основу достављене документације (канцеларијска провера), утврди да су испуњени услови из члана 8. став 2. овог правилника, приступа се непосредном увиду на лицу места код подносиоца захтева (теренска провера), ради проверавања испуњености услова из члана 8. став 2. овог правилника за издавање траженог сертификата.

Члан 10.

Министарство издаје и свечану форму сертификата.

Изглед и садржај свечане форме сертификата из става 1. овог члана дати су на образцу који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 11.

Издати сертификат важи десет година од дана издавања.

Члан 12.

Важност сертификата престаје и пре истека рока на који је издат, уколико дође до престанка обављања делатности предузетника, односно другог субјекта, или уколико дође до промена у обављању делатности из чл. 2-6. овог правилника, које су од значаја за стицање сертификата, као и у другим случајевима прописаним законом и овим правилником.

Када предузетник и други субјект нису у активном статусу (привремени престанак обављања делатности и сл.), немају права да остварују погодности по основу издатог сертификата.

Време трајања неактивног статуса предузетника и другог субјекта урачунава се у време важења издатог сертификата из члана 11. овог правилника.

Члан 13.

По протеку рока важења издатог сертификата из члана 11. овог правилника, предузетник, односно други субјект може Министарству да поднесе захтев за продужење важења сертификата.

Уколико није било промена од значаја за стицање сертификата коме је истекло време за које је издат, Министарство, по поднетом захтеву предузетника, односно

другог субјекта, може и без посебног поступка теренске провере издати сертификат о продужењу времена важења сертификата за време од наредних десет година.

У случају из ст. 1. и 2. овог члана, предузетник, односно други субјект не плаћа административну таксу за продужење важења сертификата.

Уколико је дошло до промена које могу бити од значаја за стицање сертификата, Министарство по поднетом захтеву врши сертификавање на начин прописан у чл. 8. и 9. овог правилника за издавање сертификата.

VI. ЕВИДЕНЦИЈА ИЗДАТИХ СЕРТИФИКАТА

Члан 14.

О издатим сертификатима води се евиденција на интернет страни Министарства, као јединствена, централна, јавна база података, која се редовно ажурира и која је доступна заинтересованим субјектима (у даљем тексту: Евиденција).

Подаци из Евиденције евидентирају се и у одговарајућем регистру Агенције за привредне регистре и објављују се на интернет страни Агенције, у складу са законом. Евиденција садржи податке о: врсти производа који се сматрају производима старог и уметничког заната, односно производима домаће радиности; предузетнику, односно другом субјекту носиоцу сертификата (назив, лично име и презиме предузетника, седиште са адресом субјекта, ПИБ и матични број субјекта, као и друге податке: број телефона, е-маил и сл.); броју издатог сертификата у свечаној форми; службеном броју из евиденције Министарства, са датумом издавања сертификата.

VII. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 15.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о одређивању послова који се сматрају уметничким и старим занатима, односно пословима домаће радиности ("Службени гласник РС", бр. 21/05 и 1/10).

Члан 16.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".